

Statsforvaltningens brev til en
borger

Dato: 21-11-2016

Henvendelse vedrørende Esbjerg Kommunes afgørelse om aktindsigt

Tilsynet

Du har den 17. august 2016 anmodet Esbjerg Kommune om at indbringe kommunens afgørelse af 16. august 2016, om afslag på aktindsigt i en opgørelse over kommunens samlede udgifter til et konsulentfirma, for Statsforvaltningen.

Statsforvaltningen
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Esbjerg Kommune har den 23. august 2016 fastholdt afgørelsen og oversendt sagen til Statsforvaltningen, som i medfør af kommunestyrelseslovens § 47 fører tilsynet med kommunerne.

Sagsnummer.: 2016 - 63511
SAGSBEHANDLER:
Line Mussegaard Christensen

Resumé

Det er Statsforvaltningens opfattelse, at Esbjerg Kommune har været berettiget til at afslå anmodningen om aktindsigt i en opgørelse af udgifter til det omhandlede konsulentfirma med henvisning til offentlighedslovens § 7, stk. 1.

Telefon: 7256 7000
EAN-Nr. 5798000362222
skriv til os via borger.dk
www.statsforvaltningen.dk

Det fremgår imidlertid ikke af sagen, om det er muligt for kommunen at imødekomme din indsigtсанmodning i form af et dataudtræk af en sammenstilling af foreliggende oplysninger om udgifter i kommunens database, jf. offentlighedslovens § 11, stk. 1.

ÅBNINGS- OG TELEFONTIDER
findes på
www.statsforvaltningen.dk/kontakt

Statsforvaltningen skal på den baggrund anmode Esbjerg Kommune om at genoptage sagens behandling og træffe en ny afgørelse i overensstemmelse med offentlighedsloven.

Her følger en gennemgang af sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Statsforvaltningens opfattelse.

Sagens baggrund

Det fremgår af sagen, at du den 9. august 2016 har anmodet Esbjerg Kommune om aktindsigt i en opgørelse over, hvor store udgifter kommunen har haft til et navngivent konsulentfirma i forbindelse med firmaets konsulentbistand ved udarbejdelsen af en vækststrategi for kommunen.

Esbjerg Kommune har den 16. august 2016 besvaret din anmodning på

følgende måde:

”[...]

Din anmodning forudsætter, at kommunen skal udsøge og behandle oplysninger med henblik på oprettelse af et nyt dokument. Det er der efter gældende lovgivning ikke pligt til, derfor sendes alene kommunens udgiftsbilag til [konsulentfirmaets navn udeladt af Statsforvaltningen] i forbindelse med Vækststrategi 2020.”

Du har ved e-mail af samme dato spurgt, om kommunens besvarelse skal betragtes som et delvist afslag på aktindsigt, og ved e-mail af 17. august 2016 har du oplyst, at du lægger til grund, at kommunens svar skal anses som et delvist afslag på aktindsigt, som du ønsker påklage.

Ved e-mail af 18. august 2016 har Esbjerg Kommune oplyst, at kommunen ikke betragter besvarelsen som et helt eller delvist afslag, henset til, at kommunen har meddelt dig fuld aktindsigt i samtlige udgiftsbilag vedrørende konsulentfirmaets arbejde for kommunen i forbindelse med udarbejdelsen af vækststrategien. Kommunen oplyser endvidere følgende:

”Kommunen er ikke forpligtet til at lave en opgørelse over udgifterne, da der ikke er krav om, at vi som offentlig myndighed skal indsamle og bearbejde materiale for at oprette nye dokumenter.

Der henvises til offentlighedslovens § 7 samt vejledning nr. 9847 af 19. december 2013 om lov om offentlighed i forvaltningen.

[...]

Som svar på din henvendelse i mail af 17. august kan det tilføjes, at kommunen har givet dig fuldt medhold i din begæring om aktindsigt, og der skal derfor ikke gives klagevejledning.

Oplysningen om, at kommunen ikke er forpligtet til at udarbejde nye dokumenter, er ikke en afgørelse men en vejledning. Under henvisning hertil anmodes du om at oplyse, om du fastholder din klage over, at kommunens mail af 16. august 2016 ikke indeholder en klagevejledning.

[...]”

Ved e-mail af samme dato har du fastholdt, at kommunen ikke har givet dig fuld aktindsigt i den anmodede opgørelse over udgifter til det omhandlede konsulentfirma, og at kommunen ikke har givet dig klagevejledning i forbindelse med afgørelsen af 16. august 2016, hvorfor du ønsker at fastholde din klage.

Esbjerg Kommune har den 23. august 2016 fastholdt sin afgørelse og oversendt sagen til Statsforvaltningen med blandt andet følgende bemærkninger:

”Der er ikke tale om et afslag eller delvist afslag, da kommunen har givet fuld aktindsigt i samtlige udgiftsbilag vedrørende [konsulentfirmaets navn udeladt af Statsforvaltningen] i forbindelse med Vækststrategi 2020. Kommunen har givet fuld medhold, og har derfor ikke oplyst klagevejledning til klager. Vejledende har kommunen oplyst [dit navn udeladt af Statsforvaltningen], at kommunen ikke er forpligtet til at oprette nye dokumenter (en opgørelse over udgifterne), og har derfor sendt samtlige udgiftsbilag.

[...]”

Statsforvaltningens kompetence

Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. kommunestyrelseslovens § 48, stk. 1.

Statsforvaltningen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser, jf. kommunestyrelseslovens § 50.

Statsforvaltningens udtalelse

Følgende fremgår af offentlighedslovens § 7, stk. 1, og § 11, stk. 1:

”§ 7, stk. 1. Enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed.

§ 11, stk. 1. Enhver kan forlange, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af foreliggende oplysninger i myndighedens databaser, hvis sammenstillingen kan foretages ved få og enkle kommandoer. Såfremt oplysningerne er omfattet af §§ 19-35, gælder sammenstillingsretten kun, hvis de hensyn, der er nævnt i disse bestemmelser, kan tilgodeses gennem anonymisering el. lign., der kan foretages ved få og enkle kommandoer. Retten til at få foretaget en sammenstilling gælder ikke, hvis oplysningerne allerede er offentliggjort i egnet form eller format.”

Retten til aktindsigt i eksisterende dokumenter

Det fremgår således af offentlighedslovens § 7, stk. 1, at enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling.

Bestemmelsen indebærer, at retten til aktindsigt alene omfatter eksisterende dokumenter. Den aktindsigtssøgende har således ikke krav på, at myndighederne udarbejder eller på anden måde tilvejebringer nye dokumenter, der ikke allerede findes hos myndigheden. Statsforvaltningen henviser herved til betænkning nr. 1510/2009 om offentlighed i forvaltningen, side 325.

Retten til sammenstilling af oplysninger i databaser (dataudtræk)

Det nævnte udgangspunkt om retten til aktindsigt i eksisterende dokumenter modificeres blandt andet af bestemmelsen i offentlighedslovens § 11, hvorefter en forvaltningsmyndighed kan være forpligtet til at foretage og udlevere en sammenstilling af foreliggende oplysninger i myndighedens databaser, hvis denne sammenstilling kan foretages ved få og enkle kommandoer.

Af de specielle bemærkninger til bestemmelsen (L 144 af 7. februar 2013) fremgår følgende:

”Det er i øvrigt en betingelse, at sammenstillingen [...] kan foretages ved få og enkle kommandoer. Denne betingelse tager sigte på at varetage hensynet til den ressourcemæssige belastning af den offentlige forvaltning, som en sammenstillingsret vil indebære, og betingelsen vil alene være opfyldt, hvis sammenstillingen [...] kan foretages af myndigheden uden brug af væsentlige ressourcer. Ved vurderingen af, om sammenstillingen [...] er for ressourcetrævende, skal der lægges vægt på, hvor lang tid sammenstillingen [...] vil tage, herunder hvor kompliceret den er. Betingelsen om få og enkle kommandoer vil ikke være opfyldt, hvis sammenstillingen [...] ikke kan foretages i løbet af kort tid.”

I Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammad Ahsan, 2014, side 231, er blandt andet anført følgende:

”Dataudtræksbestemmelsen indrømmer ikke – i modsætning til § 9, stk. 2, nr. 1, om uforholdsmæssigt ressourceforbrug – en videregående ret til at få foretaget et dataudtræk, når den, der anmoder om dataudtrækket, har en *særlig interesse* i at få foretaget dataudtrækket (f.eks. en journalist tilknyttet et massemedie, der anmoder om dataudtræk). Det kan i øvrigt ikke forventes, at forvaltningsmyndighederne, hvis den indsigtssøgende anmoder om, at dataudtrækket foretages som led i meroffentlighed, skal strække sig særligt vidt med hensyn til at meddele et dataudtræk, der ikke kan foretages ved få og enkle kommandoer [...]. Forudsætningen om, at dataudtrækket skal kunne foretages i løbet af kort tid, skal ses i lyset af, at retten til at kræve et dataudtræk indebærer et principielt brud med udgangspunktet i de tidligere offentlighedslove, hvorefter der alene gjaldt en ret til aktindsigt i eksisterende dokumenter, mens dataudtræksretten indebærer, at der udarbejdes et nyt dokument indeholdende de sammenstillede oplysninger fra forvaltningsmyndighedens database.”

Statsforvaltningen har forstået din anmodning om aktindsigt således, at du har bedt om en opgørelse over, hvor store udgifter kommunen har haft til et navngivent konsulentfirma i forbindelse med firmaets konsulentbistand ved udarbejdelsen af en vækststrategi for kommunen.

Esbjerg Kommune har meddelt dig aktindsigt i de bagvedliggende udgiftsbilag, og kommunen har oplyst, at den betragter afgørelsen som en fuld imødekommelse af din aktindsigtsanmodning.

Som anført af kommunen er der alene ret til aktindsigt i eksisterende akter, jf. offentlighedslovens § 7, stk. 1.

Statsforvaltningen har lagt Esbjerg Kommunes oplysninger om, at kommunen ikke er i besiddelse af en opgørelse over de omhandlede udgifter til grund.

Det er på den baggrund Statsforvaltningens opfattelse, at Esbjerg Kommune har været berettiget til at afslå anmodningen om aktindsigt i en opgørelse af udgifter til det omhandlede konsulentfirma med henvisning til offentlighedslovens § 7, stk. 1.

Det fremgår imidlertid ikke af sagen, om det er muligt for kommunen at imødekomme din indsigtssøgning i form af et dataudtræk af en sammenstilling af foreliggende oplysninger om udgifter i kommunens database, jf. offentlighedslovens § 11, stk. 1.

Statsforvaltningen skal på den baggrund anmode Esbjerg Kommune om at genoptage sagens behandling og træffe en ny afgørelse i overensstemmelse med offentlighedsloven.

Statsforvaltningen har sendt en kopi af dette brev til Esbjerg Kommune.

Udtalelsen vil blive offentliggjort på www.statsforvaltningen.dk i anonymiseret form.

Med venlig hilsen

Hanne Villumsen
kontorchef

Line Mussegaard Christensen